

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoP/18/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8216202401
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8216202401.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú N. H., nar. XX.X.XXXX, bytom R., E. XX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, dcéra matky N. H., nar. X.XX.XXXX, bytom R., E. XX a otca H. H., nar. XX.X.XXXX, bytom D., ul. C. č. XXX/XX, o vydanie predbežného opatrenia v konaní o úprave práv a povinností k maloletej, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov č. k. 4P/117/2016 - 13 zo dňa 20.05.2016 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu 1. stupňa.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým predbežne, až do času právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod spisovou značkou 4P 174/2015, zveril maloletú do osobnej starostlivosti matke, ktorá sa bude sústavne a dôsledne starať o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletej, zastupovať ju a spravovať jej majetok. Určil, že otec je oprávnený stykať sa s maloletou N. každý celý prvý, druhý a tretí víkend v mesiaci a to v čase od piatku od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Otec si maloletú prevezme v čase určenom pre začiatok styku s ňou v mieste bydliska maloletej, kde ju po uplynutí doby určenej pre styk s ňou vráti. Matka je povinná maloletú N. na styk s otcom riadne pripraviť.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 75 ods. 1 a 2; 76 ods. 1, 6 a 8 Občianskeho súdneho poriadku, § 24 ods. 1, § 25 ods. 2, 28 ods. 2 a 36 ods. 1 Zákona o rodine.

Konštatoval, že je nepochybné, že rodičia maloletej spolu trvale nežijú. Maloletú N. zveril do osobnej starostlivosti matke, s ktorou žije maloletá v spoločnej domácnosti a to aj s ohľadom na skutočnosť, že otec je toho času zamestnaný a súd pri rozhodovaní nemal prešetrené dostatočne pomery všetkých účastníkov konania, pretože sa rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o ktorom by mal rozhodnúť v 30 - dňovej lehote.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec. V odvolaní uviedol, že v súvislosti s úpravou práv a povinností k maloletej a za účelom vyhnúť sa zdĺhavému súdnemu konaniu zaslal navrhovateľke návrh na uzavretie rodičovskej dohody, v ktorom vyjadril svoj súhlas s tým, aby bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. Nakoľko otec netrvá na striedavej osobnej starostlivosti a súhlasí so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky, nevidí žiaden dôvod na dočasnú úpravu jeho rodičovských práv a povinností k maloletej súdnymi rozhodnutiami. Otec pracuje ako policajt s nerovnomerne rozvrhnutým pracovným časom, preto nepovažuje úpravu styku v napadnutom uznesení za primeranú. Preto vzhľadom na svoje pracovné povinnosti navrhuje úpravu styku tak, že sa bude s maloletou stretávať každý párny víkend v mesiaci a zároveň raz v priebehu týždňa, v stredu v čase od 15,00 hod. do 18,00 hod.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie otca nie je dôvodné.

Podľa § 75 ods. 6 O.s.p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b) O.s.p. predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine sa rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, 25 a 26 sa použijú primerane.

Predovšetkým je potrebné poukázať na to, že predbežné opatrenie je len dočasnou úpravou pomerov účastníkov konania a nenahrádza rozhodnutie vo veci samej. Pri rozhodovaní o predbežnom opatrení je rozsah dôkazných prostriedkov zúžený. Postačí, ak sú skutočnosti osvedčené. Za osvedčené možno považovať tie skutočnosti, o ktorých boli predložené dôkazy, resp. sú medzi účastníkmi nesporné.

Pri nariadení predbežného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme predbežného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov a ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný, a môže rozhodnúť inak.“(uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. 9. 2010, sp. zn. 6 Cdo 171/2010)

Podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti, potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčiť, že je nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Treba prihliadať na to, že na každom súdnom rozhodnutí, vrátane rozhodnutia, ktorým sa rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, musí existovať právny záujem. Právny záujem na predbežnom opatrení vo veci starostlivosti o maloleté deti sa vyvodzuje, okrem iného, aj zo skutočností, ktorých základ spočíva v príslušných ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku. Predbežné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s ustanovením § 75a, § 76 ods. 1 O.s.p., prípadne v súlade s iným zákonom.

Pod potrebou dočasnej úpravy treba rozumieť stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

V danom prípade odvolateľ neosvedčil nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov tak, ako to navrhoval vo svojom odvolaní.

Z Dohovoru o právach dieťaťa vyplýva princíp, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, vykonávaných súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Právo dieťaťa na styk rodiča s dieťaťom je jednou z esenciálnych zložiek výkonu rodičovských práv.

Rodičovské práva a povinnosti patria zásadne obidvom rodičom. Ak rodičia žijú spoločne, predpokladá sa, že ich vykonávajú na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletého dieťaťa. Ak nastane situácia, že rodičia prestanú spoločne žiť alebo sa rozvedú, je potrebné, aby sa upravil aj výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. V prípade, že k dohode medzi rodičmi nedôjde, rozhodne súd, pričom vždy prihliada na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. Súd dbá o to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom prvostupňového súdu, že v danom prípade boli naplnené zákonné predpoklady na to, aby bolo možné vyhovieť návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia. Matka splnila podmienku naliehavosti dočasnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej N..

Z obsahu spisu vyplýva, že rodičia maloletej spolu nežijú v spoločnej domácnosti a aktuálne prebieha na Okresnom súde Stará Ľubovňa konanie o rozvod manželstva. Otec maloletej je ochotný sa na úprave styku dohodnúť, avšak trvá na tom, že s dcérou sa bude stretávať každý párnny víkend v mesiaci a zároveň každú stredu v čase od 15,00 hod. do 18,00 hod.

Odvolací súd konštatuje, že okolnosť, kedy medzi rodičmi maloletej je nezhoda v otázke styku otca s maloletou, je okolnosťou, ktorá je relevantnou pre dočasnú úpravu pomerov, keďže hrozí riziko, že v konečnom dôsledku bude následky rodičovskej nezhody znášať maloletá. Predbežné opatrenie v rozsahu, v akom bolo nariadené, sleduje dočasnú úpravu pomerov medzi účastníkmi konania a prihliadnuc na dôvody, pre ktoré ho matka žiadala nariadiť, je dôvodné, a to aj čo do svojho rozsahu.

Odvolací súd konštatuje, že otec neuviedol postačujúce dôvody, pre ktoré by súd mal upraviť styk s maloletou ním navrhovaným spôsobom. Uviedol len, že vo svojom zamestnaní má nerovnomerne rozvrhnutý pracovný čas. Spôsob úpravy styku s maloletou nepovažoval za primeraný, keďže sa s dcérou môže stretávať len počas víkendov, no v konečnom dôsledku žiadal z časového hľadiska upraviť styk s maloletou v menšom rozsahu.

Pokiaľ otec v odvolaní navrhoval stretávať sa s dcérou aj každú stredu v čase od 15,00 hod. do 18,00 hod., odvolací súd konštatuje, že berúc do úvahy vek a denný režim maloletej, takýto čas nepovažuje za vhodný. Vzhľadom na vek maloletej možno dôvodne usudzovať, že má svoj pravidelný denný režim, napr. pravidelný čas na spánok, ktorý nie je vhodné narušovať stretávaním sa v popoludňajších hodinách v priebehu týždňa. Keďže v danom štádiu konania odvolací súd nevie predpokladať, kedy bude konanie o rozvod manželstva vedené na Okresnom súde Stará Ľubovňa právoplatne skončené, odvolací súd poukazuje tiež na skutočnosť, že v septembri nastúpi maloletá do materskej školy, čím by bolo stretávanie sa otca s maloletou v strede týždňa značne sťažené (vzhľadom na otváracie hodiny a výchovný a pedagogický proces v škôlke, ktorý môže trvať dlhšie ako do 15,00 hod.) a pre maloletú náročné (ak by hneď po skončení všetkých aktivít v materskej škole odišla maloletá na tri hodiny s otcom, a až o 18,00 hod. by sa vrátila domov; čo vzhľadom na denný režim 3,5 - ročného dieťaťa môže byť preň zaťažujúce).

Napadnutým uznesením dočasne a predbežne došlo k úprave styku sledujúc záujem maloletého dieťaťa s poukazom na jeho nízky vek. Je v záujme maloletej, aby súd neupravil styk maloletej s otcom tak, ako to navrhoval vo svojom odvolaní, najmä každú stredu v čase od 15,00 hod. do 18,00 hod. Dočasnú úpravu styku otca v rozsahu, ktorý určil súd prvého stupňa v napadnutom uznesení, považuje aj odvolací súd za primeraný, a to vzhľadom na vek maloletej a jej denný režim.

Vo vzťahu k návrhu otca, aby obaja rodičia zastupovali maloletú a spravovali jej majetok, odvolací súd len na doplnenie konštatuje, že rozhodnutie súdu o tom, že matka bude zastupovať maloletú a spravovať jej majetok, neznamená, že by otcovi boli tieto práva odňaté. Zastupovanie maloletej a správa jej majetku je súčasťou rodičovských práv a povinností. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia v rovnakom rozsahu a vznikajú priamo zo zákona narodením dieťaťa.

Na základe uvedeného odvolací súd považuje napadnuté uznesenie v celom rozsahu za správne a preto ho postupom podľa ustanovenia § 219 Občianskeho súdneho poriadku ako vecne správny potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.